

Роговенко Д. А., науковий співробітник,
Військовий інститут, Київський національний
університет імені Тараса Шевченка, м. Київ
Науковий керівник: Бородін І. Л., д.ю.н., професор

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОФСЕТНИХ ДОГОВОРІВ В ОБОРОННОМУ СЕКТОРІ

На сьогодні для України в умовах активізації сепаратистських рухів та діяльності терористичних угруповань, що координуються та підтримуються з-за кордону, як ніколи актуальним є питання захисту державності та забезпечення національної безпеки. За цих умов держава повинна в першу чергу приділяти увагу питанням оборони. Слід констатувати, що внаслідок неналежного фінансування оборонна сфера в Україні перебуває у негативному стані та потребує вжиття термінових заходів для поліпшення. У зв'язку з цим завданням науковців, експертів та інших фахівців у галузях державного управління, економіки, права є розробка відповідних пропозицій щодо покращення ситуації в оборонній сфері.

Однією з таких пропозицій є проведення в Україні офсетної політики в оборонному секторі. Значна кількість економічно розвинутих країн вже мають значний досвід у даному напрямку.

На нашу думку, аналіз досвіду правового регулювання укладання офсетних договорів дозволить прийняти нові нормативно-правові акти, що регулюють цю галузь. Розглянемо порядок ведення офсетної політики деякими зарубіжними країнами.

Відомо, що офсетом при реалізації угод у оборонно-промисловому секторі користуються більше 130 країн. Офсет може реалізуватися різними шляхами: країни-імпортери можуть бути задіяні у розробці та виробництві продукції в інтересах експортерів; прямі іноземні інвестиції в економіку, у тому числі в оборонно-промисловий комплекс (ОПК); трансфер технологій; передача ліцензій на виробництво фінальних систем ОВТ або окремих підсистем, зустрічні продажі; інші методи компенсацій, що можуть використовуватись у військовому секторі [2, с. 10-11].

Український експерт-політолог Олександр Палій, який вважає економічно обґрунтованим вступ України на шлях євроатлантичної інтеграції, відзначає, що експорт військової техніки та озброєння до нових членів НАТО проходить на пільгових умовах.

Так, у квітні 2003 року Польща і США підписали контракт на закупівлю 48 військових літаків F-16 на суму в 3,5 мільярди доларів США. За умовами угоди США інвестують в оборонну промисловість

Польщі 12 мільярдів доларів США . Це найкрупніший військовий контракт, укладений країною колишнього Варшавського договору від закінчення «холодної війни» і до 2003 року [3, с. 99].

У свою чергу, Польща і Чехія прийняли закони, відповідно до яких іноземні компанії, які здійснюють продаж цим країнам озброєння та військової техніки зобов'язуються вкладати інвестиції в економіку цих держав [2, с.231, 236].

Науковці Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння оцінивши позитивні тенденції розвитку ОПК від запровадження офсетного законодавства у країнах Центральної та східної Європи, зробили висновок., що Польща, яка ухвалила відповідний закон ще 1999 року, завдяки офсетним контрактам організувала виробництво вертольотів, цифрових засобів зв'язку, легкої бронетехніки. Чехія та Угорщина в рамках таких проектів узяли в оренду шведські винищувачі Gripen. Підрахунки свідчать ,що офсетне законодавство вже дозволило Польщі, Чехії, Угорщині та Болгарії отримати понад 11 млрд. дол. інвестицій. Якщо країна прогнозована і не несе додаткових ризиків для інвесторів, вже можна говорити про конкурс пропозицій. Приміром, Чехія, в якій питання офсетних операцій регулюються урядовою постановою 2005 року, домоглася безпрецедентного рівня зустрічних або поворотних інвестицій – 150 % [1].

На жаль, на даний час законодавство, що регулює офсетні договори в Україні відсутнє. Питання оборонних закупівель регулює тільки Закон України «Про державне оборонне замовлення». Він визначає загальні правові засади планування і формування державного оборонного замовлення та регулює особливості відносин, пов'язаних з визначенням та здійсненням процедур закупівлі продукції, виконанням робіт та наданням послуг оборонного призначення (продукція, роботи і послуги).

Як засвідчує практика іноземних країн, перспективи здійснення офсетної політики в Україні за допомогою удосконалення відповідного законодавства, нададуть змогу забезпечити вітчизняний ОПК найсучаснішими ОВТ, а також сприятиме інвестуванню в економіку в цілому.

Література

1. Бадрак В., Згурець С. Офсетна стежка на Захід / В. Бадрак, С. Згурець // Дзеркало тижня. – 2008. – 7 березня / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/POLITICS/ofsetna_stezhka_na_zahid.html
2. Офсетна політика держав в умовах глобалізації. Оцінки та прогнози : Монографія / В. М. Бегма, С. П. Мокляк, О. О. Свергунов, Ю. В. Толочний; за заг. ред. В. М. Бегми. – К.: НІСД, 2011. – С. 10-11, 99.

3. Палій О. Навіщо Україні НАТО? / О. Палій. – К.: Дніпро, 2006. – 144 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ippo.edu.te.ua/files/gromad_osvita/euro_integracia/euroatlant_integr_ukr/06_navischo.pdf

УДК 342.922 (043.2)

Розум І. О., старший викладач,
Ткаченко А. К., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

На сьогодні в Україні, як і у всьому світі, найвищою цінністю визначено забезпечення прав та свобод людини і громадянина. Особливу увагу при цьому приділено неповнолітнім, які є однією з найнезахищеніших верств населення, що обумовлює необхідність створення особливих умов для забезпечення та реалізації їхніх прав. Однак проблема правопорушень, котрі вчиняються неповнолітніми, є і залишається однією з актуальних проблем українського суспільства, що потребує нагальної розробки і вирішення.

В сучасній теорії адміністративного права існують різні наукові позиції вчених щодо визначення поняття адміністративної відповідальності, але більшість науковців схиляється до думки про те, що адміністративна відповідальність, як один з видів юридичної відповідальності, полягає у застосуванні до осіб, які вчинили адміністративні проступки, адміністративних стягнень, які тягнуть для цих осіб обтяжливі наслідки майнового, морального, особистісного чи іншого характеру і накладаються уповноваженими на те органами чи посадовими особами на підставах і в порядку, встановлених нормами адміністративного права [1, с. 6; 2, с. 333].

Оскільки неповнолітні є спеціальним суб'єктом такої відповідальності, то існує цілий ряд особливостей, притаманних процедурі притягнення їх до адміністративної відповідальності. Своєрідність, передусім, полягає у тому хронологічному віці, який обумовлює психічний та фізіологічний розвиток особистості, набуття нею певних знань, навичок та вмінь, що дає змогу усвідомлювати суспільну небезпечність своїх дій та керувати ними.

У Кодексі України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) відсутнє визначення поняття «неповнолітні», але статтею 13 передбачено відповідальність неповнолітніх, до яких відносять осіб віком від 16 до 18 років [4, с. 11]. Водночас частиною 3 статті 184 КУпАП передбачено